

dirkzwager

Bewijslastverdeling bij de niet-authentieke en geënsceeneerde aanrijding

ACIS-Symposium 14.04.2023

mr. Frank van Toorn

-
- Stelling derde-claimant:
verzekerde is aansprakelijk en WAM-verzekeraar is
schadeplichting o.g.v. art. 6:162 BW jo. art. 6 WAM
 - Stelling (verweer) verzekeraar:
opzetaanrijding

Betwisting of bevrijdend/zelfstandig verweer?

Mondeling tussenvonnis

Rb. Midden-Nederland locatie Utrecht 17 maart 2021 (ongepubliceerd)

“3.2. Verzekeraar heeft als zelfstandig verweer aangevoerd dat de aanrijding is geënceneerd. Derde-claimant heeft daarop de feiten en omstandigheden die ter onderbouwing van het verweer zijn gesteld gemotiveerd weersproken.

3.3. Gelet op deze gemotiveerde betwisting kunnen de stellingen van verzekeraar over de encenering van de aanrijding naar het oordeel van de rechtbank niet zonder meer worden gevolgd. (...) Dit betekent dat bewijslevering uitsluitend zal moeten geven.

De rechtbank draagt daarom de verzekeraar op om bewijs te leveren van haar stelling dat derde-claimant tezamen met verzekerde de aanrijding in scene heeft gezet.”

Eindvonniss

Rb. Midden-Nederland locatie Utrecht 9 november 2022 (ongepubliceerd)

“2.10. Verzekeraar heeft in haar conclusie van antwoord in conventie aangevoerd dat op derde-claimant de bewijslast rust van de feiten en omstandigheden op grond waarvan verzekeraar als WAM-verzekeraar van de bestelbus aansprakelijk is voor de door hem gevorderde schade. De Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (WAM) biedt de benadeelde tegenover de verzekeraar door wie de aansprakelijkheid volgens die wet is gedekt, een eigen recht op schadevergoeding, (artikel 6 lid 1 WAM). Het is dit recht waarop derde-claimant zich in conventie beroept.

2.11. Dat betekent dat alleen een daadwerkelijk, niet in scène gezet, verkeersongeval dat te wijten is aan een verkeersfout van in dit geval verzekerde, kan leiden tot aansprakelijkheid van verzekeraar als WAM-verzekeraar. Daarom rust op derde-claimant, als de partij die zich erop beroept dat de door hem aangevoerde feiten grond zijn voor die aansprakelijkheid van verzekeraar, de last het bewijs te leveren van zijn stellingen. Verzekeraar betwist namelijk dat sprake was een verkeersfout van verzekerde. Volgens verzekeraar was het juist de bedoeling van derde-claimant en verzekerde dat verzekerde met de bestelbus de taxi zou beschadigen. Verzekeraar betoogt kortom dat sprake was van een opzette, van afgesproken werk (zie over de bewijslastverdeling in dit soort WAM-zaken ook ECLI:NL:RBROT:2021:12821, r.o. 2.4.5 en ECLI:NL:GHDHA:2022:1576, r.o. 6.2).

Onjuiste juridische grondslag

2.12. Het voorgaande is niet onderkend toen bij mondeling tussenvonnissen aan verzekeraar bewijs is opgedragen van haar in die uitspraak als zelfstandig gekwalificeerd verweer dat de aanrijding in scène is gezet. Die beslissing is daarom gebaseerd op een onjuiste juridische grondslag en daarop komt de rechtbank in dit vonnis terug.”

Hof Den Haag 30 augustus 2022, ECLI:NL:GHDHA:2022:1576

“1.2 In dit arrest beslist het hof dat [appellant] voor de toewijzing van zijn vordering moet bewijzen dat er sprake is geweest van een echte aanrijding. Voor de toewijzing van de vordering van NN tot betaling van de onderzoekskosten, moet NN bewijzen dat er sprake is geweest van een aanrijding die in scene is gezet.”

F. Van Toorn 'De niet-authentieke aanrijding als onverzekerd evenement', *NTHR* 2022, afl. 5, p. 191

Heersende lijn verweer
opzetaanrijding/geënceneerde aanrijding:

- Is een bevrijdend verweer

Zie onder andere:

- 1) Hof Amsterdam 24 februari 2009, VR 2009/105, r.o. 4.19
- 2) Rb. Zeeland-West-Brabant 6 december 2017, ECLI:NL:RBZWB:2017:8648, r.o. 3.5
- 3) Rb. Overijssel 6 mei 2020, ECLI:NL:RBOVE:2020:1724, r.o. 2.24-2.25

Rb. Zeeland-West-Brabant 6 december 2017, ECLI:NL:RBZWB:2017:8648

- Geësceneerde aanrijding als rechtvaardigingsgrond in de zin van artikel 6:162 lid 2 BW?

F. Van Toorn 'De niet-authentieke aanrijding als onverzekerd evenement', *NTHR* 2022, afl. 5, p. 192

Heersende lijn verweer geen authentieke aanrijding:

- Betwisting

Zie onder andere:

- 1) Rb. Rotterdam 10 oktober 2014, ECLI:NL:RBROT:2014:10970, r.o. 3.2.2
- 2) Hof Den Haag 27 juni 2017, ECLI:NL:GHDHA:2017:2440, r.o. 4.2
- 3) Rb. Overijssel 6 mei 2020, ECLI:NL:RBOVE:2020:1724, r.o. 2.29
- 4) Rb. Rotterdam 4 augustus 2021, ECLI:NL:RBROT:2021:8069, r.o. 4.2
- 5) Rb. Overijssel 8 december 2021, ECLI:NL:RBOVE:2021:4684, r.o. 4.9

Illustratief voor de 'heersende leer' is

Rb. Overijssel 6 mei 2020, ECLI:NL:RBOVE:2020:1724:

“2.29. Samenvattend is de rechtbank van oordeel dat niet bewezen is dat sprake is geweest van een authentiek ongeval, maar dat evenmin voldoende bewijs aanwezig is om te oordelen dat het ongeval in scène is gezet.”

Eigen opvatting

- Is het verweer dat geen sprake is van een authentieke aanrijding niet eigenlijk hetzelfde als zeggen dat zich een opzetaanrijding heeft voorgedaan?
- Maakt het uit of sprake is van een betwisting of bevrijdend verweer?
 - Oplossing: voorshands bewijsoordeel